היענות מטופלים מתועדת מול בפועל לרחצה עם כלורקסידין 4% לפני ניתוח וגורמים סוציו דמוגרפיים בקרב מטופלים והקשר לזיהומים בפצע ניתוח

אמאל חדיגה R.N, M.A, ציפי דמרי R.N, M.A, ד"ר רינה פדרופוסקי PHD, R.N, נועה פרייברג R.N, M.A, היחידה למניעת זיהומים, בית חולים השרון

מבוא

זיהומים נרכשים באתרי ניתוח הם מקור לתחלואה קשה ומתרחשים ב-300,000 עד 500,000 מטופלים שעוברים ניתוחים בארה"ב מדי שנה. זיהום נרכש באתר הניתוח נמצא במקום השלישי מבין הזיהומים הנרכשים בבתי חולים ומוערכים כ-14% עד 16% מכלל הזיהומים המתרחשים בקרב מאושפזים.

מטרת המחקר

בדיקת שיעור היענות בפועל ומתועדת ברשומה רפואית בקרב מטופלים לרחצה עם כלורקסידין 4% לפני ניתוח ערב ובוקר והקשר לזיהומים בפצע ניתוחי וגורמים סוציו דמוגרפיים.

שיטות המחקר

סוג המחקר כמותי המשלב איסוף נתונים בשאלון מובנה ושליפת נתונים ממאגרי מידע אלקטרוניים (רשומה רפואית).
גודל המדגם : השתתפו במחקר 500 מטופלים מב"ח השרון אשר מאושפזים בחמש מחלקות כירורגיות-כירורגית כללית א ו-ב', אורולוגיה, אורתופדיה, א.א.גרון.
השאלון כולל: משתנים סוציו-דמוגרפיים, תדירות וטכניקת הרחצה הטרום-ניתוחית, אופן קבלת המידע, הבנת ההנחיות והמלצה על אמצעי הדרכה מועדף.

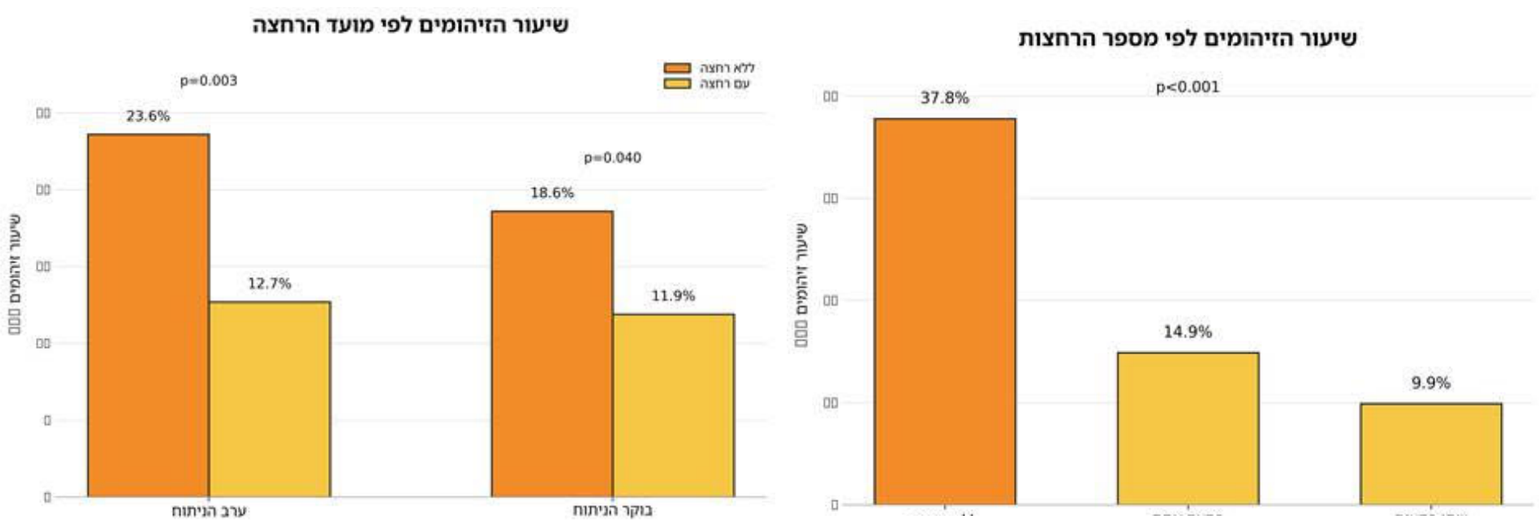
מסקנות

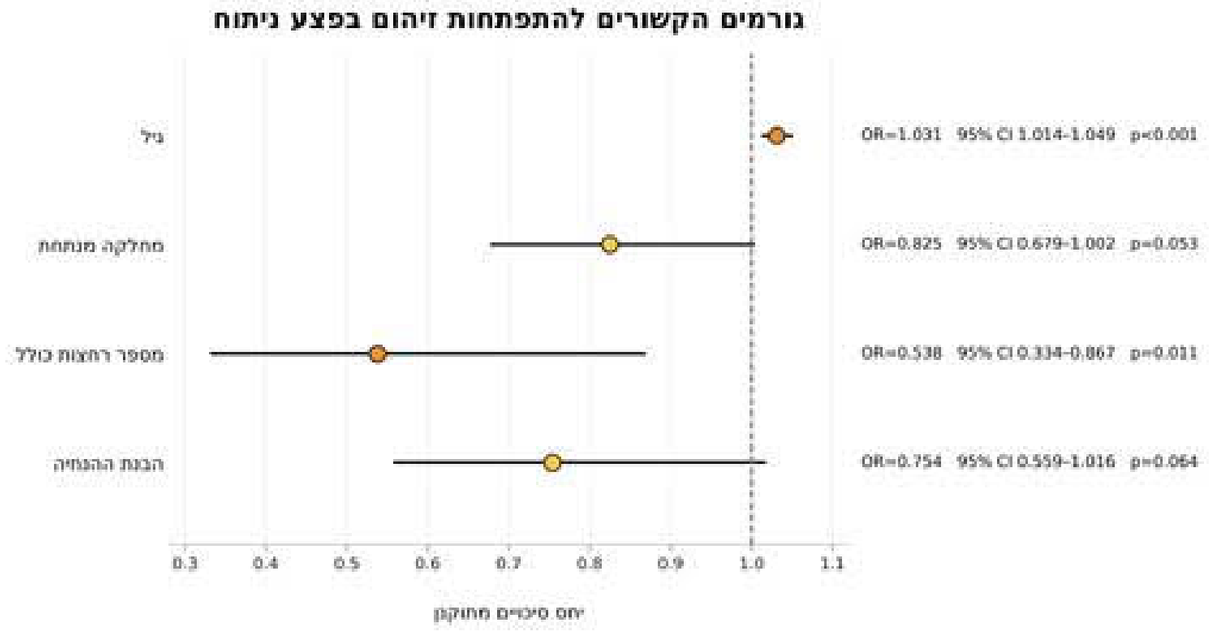
ממצאי המחקר מדגישים את חשיבות ההיענות לפרוטוקול הרחצה הטרום־ניתוחית כחלק ממניעת זיהומים בפצע ניתוח. יש לחזק את ההדרכה למטופלים תוך התאמתה לגיל וליכולת ההבנה, לוודא הבנה וביצוע מלא של ההנחיות. מומלץ להרחיב פרוטוקול רחצה ולשפר את תהליך ההדרכה והמעקב אחרי ביצוע הרחצה במטרה להגביר היענות לפרוטוקול ולצמצם את הסיכון לזיהומים לאחר ניתוח.

תוצאות

מאפייני אוכלוסיית המחקר

גברים (<מגיל 18)	נשים (<מגיל 18)	זיהום בפצע הניתוח	זיהום עמוק
56.6%	43.4%	15.4%	36.4%

- שיעור הזיהומים הכולל עמד על 15.4%.
- שיעור הזיהומים היה גבוה יותר בכירורגיה א' (28%; P=0.002), בקרב אלמנים (31%; P=0.001) ובקרב בעלי השכלה נמוכה יותר (P<0.001).
- שיעור הזיהומים היה נמוך יותר בקרב מטופלים שהבינו את ההדרכה (8.9%; P=0.002) ובקרב אלו שזכרו את ההנחיות (8.8%; P=0.003).
- אי־ביצוע פרוטוקול הרחצה נמצא כמעט בכל מקרי הזיהום השטחי (100%) והעמוק (95%; P=0.004).
- זיהום עמוק או זיהום המלווה בזיהום במשתל הוביל ל־100% אשפוזים חוזרים, לעומת 68.9% בזיהומים שטחיים (P=0.002).
- אי־שימוש בסבון חיטוי נמצא בקרב 85.7% מהזיהומים השטחיים ו־88.9% מהזיהומים העמוקים (P=0.005).